

Åtgärdsplan 2026

Rådet för trygghet och folkhälsa
Svedala kommun

Åtgärdsplan 2026, Rådet för trygghet och folkhälsa

Rådet för trygghet och folkhälsa ansvarar för att strategiskt samordna kommunens resurser för att bevara och stärka ett tryggt och folkhälsofrämjande Svedala. Genom aktivt arbete utifrån en gemensam lägesbild skapar rådet gör trygghet och folkhälsa synergieffekter som gör det möjligt att samla och rikta insatser där de gör störst nytta för att förebygga brott, minska folkhälsorelaterade problem samt stärka det förebyggande och hälsofrämjande arbetet i kommunen (*ny formulering 2026*).

Svedala kommuns arbete inom folkhälsa och trygghet utgår från kommunens lagstadgade ansvar för det brottsförebyggande arbetet. Åtgärdsplanen baseras på en lokal lägesbild.

Åtgärdsplanen utgår även från och integrerar samverkansöverenskommelse mellan kommun och polis samt nationella och i förekommande fall regionala riktlinjer för respektive område.

Åtgärdsplanen har tagits fram efter uppdaterad lägesbildsanalys (2025 års lägesbild har bedömts vara fortsatt giltig med några undantag).

Ansvarig för dokumentets utformning och uppdatering är Samordningsgruppen i Rådet för trygghet och folkhälsa

Trygghet och folkhälsa

Åtgärdsplanen är uppdelad två områden; Trygghet och folkhälsa, där en rad olika åtgärder/aktiviteter föreslås inom de två områdena. Det är i vissa delar svårt att kategorisera arbetet i de två huvudområdena. Samordningsgruppen strävar efter att hitta synergier och identifiera luckor.

- **Trygghet:** SSPF, nattvandrare i kommunens tre tätorter, minska skadegörelse, brottsofferstöd mot särskilt utsatta, trygghetsskapande arbete såsom grannsamverkan, säker och trygg förening, trygg trafik, Våldbejakande extremism/Pågående dödligt våld, välfärdsbrottslighet och kriminell ekonomi samt våld i nära relation.
- **Folkhälsa:** antidoping och dopingpreparat, kunskapshöjande insatser om drogtecken, drogfri skola, avloppsmätningar efter narkotika samt psykisk ohälsa.

Innehållsförteckning

Åtgärdsplan 2026, Rådet för trygghet och folkhälsa	2
Trygghet och folkhälsa.....	2
Beskrivning av strukturen för arbetet med trygghet och folkhälsa.....	4
Styrgrupp (strategisk grupp)	4
Samordningsgrupp (operativ grupp).....	4
Samverkansöverenskommelse.....	4
SSPF	4
Trafiksäkerhetsgruppen	4
Struktur för arbetet med åtgärdsplanen	4
Inkorporerade arbetsätt och fortsatta aktiviteter	5
Svedala kommuns mål för mandatperioden 2023-2026.....	5
Lägesbildens huvudsakliga områden	5
Folkhälsa.....	6
Antidoping	6
Kunskaphöjande insatser om drogtecken	6
Drogfri skola	6
Psykisk ohälsa.....	7
Trygghet.....	7
Skola, socialtjänst, säkerhet- och beredskap, polis och fritid (SSPF)	7
Nattvandrare i våra tre tätorter	8
Förebyggandearbete mot särskilt brottsutsatta	8
Trygghetsskapande arbete.....	8
Trygg trafik	9
Våldsbejakande extremism och pågående dödligt våld	9
Kriminell ekonomi	10
Våld i nära relation	10

Beskrivning av strukturen för arbetet med trygghet och folkhälsa

Styrgrupp

Rådet leds av en styrgrupp som har det övergripande ansvaret, behandlar strategiska och bevakar att aktuella trygghets- och folkhälsofrågor behandlas och avrapporteras till kommunstyrelsen.

Samordningsgrupp

Samordningsgruppen arbetar med fokus på synergier och samverkan mellan socialtjänst, polis, skola och fritid och andra kommunala eller externa aktörer. Samordningsgruppen har vidare i uppdrag att ta fram, genomföra och följa upp planer för de mål och aktiviteter som styrgruppen beslutat om. Samordningsgruppen rapporterar till styrgruppen. Samordningsgruppen har under delar av 2025 och våren 2026 bedrivit ett utvecklingsarbete i syfte att förnya sitt arbetssätt.

Samverkansöverenskommelse

Samarbetet mellan kommun och polis utgår från en samverkansöverenskommelse som följer mandatperioderna. Det finns därefter ett antal forum och samverkansformer som involverar berörda verksamheter på ändamålsenlig nivå.

SSPF

SSPF är en samverkansmodell där skola, socialtjänst, polis, trygghetsvärdar, fritid, bibliotek och övriga externa aktörer samarbetar. Syftet med samverkansmodellen är att tidigt upptäcka ungdomar i riskzon för missbruk, kriminalitet eller annat negativt normbrytande beteende. Erfarenheter och kunskap från SSPF utgår en naturlig del i lägesbilsarbetet.

Trafiksäkerhetsgruppen

Trafiksäkerhetsgruppen som lyder under teknisk nämnd har knutits an till trygghets- och säkerhetsarbetet genom beslut av styrgruppen.¹ Trafiksäkerhetsgruppen behandlar frågor och områden som rör trygghet och säkerhet i trafiken och trafikmiljön, varför delar av trafiksäkerhetsarbetet relateras till i denna åtgärdsplan.

¹ Beslut i Styrgruppen för rådet för trygghet och folkhälsa 2019-04-16.

Exempel på inkorporerade arbetssätt och fortsatta aktiviteter

Föregående års åtgärder avslutas om de varit tidsbegränsade, blir etablerade arbetssätt eller vidmakthållna aktiviteter. Sådana etablerade arbetssätt eller mer varaktiga aktiviteter är följande:

- SSPF (samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamhet); ett etablerat forum vars arbetsformer justeras och utvärderas över tid.
- Avloppsmätningar efter doping och narkotika; en kunskapsinhämtning som sker för att inrikta och utvärdera förebyggandearbete inom narkotika och doping.
- Drogteckenföreläsningar för vårdnadshavare med flera, riktat främst till vårdnadshavare med högstadiungdomar i kunskapshöjande syfte.
- Arbete mot välfärdsbrott och kriminell ekonomi, arbetet fortsätter att etableras, skapa nätverk, dokumentera resultat och hitta effektiva arbetssätt. Fortsatt arbete med att stärka kunskaper om välfärdsbrottslighet bland medarbetare, näringsliv och föreningar.

Svedala kommuns mål för mandatperioden 2023-2026

Målen med rådets åtgärdsplan där arbetet sker förebyggande, främjande och åtgärdande är att folkhälsan och tryggheten ska öka som ett led i att skapa en attraktiv kommun med möjligheter för hela livet.

Svedala kommunfullmäktige har antagit 15 övergripande mål för mandatperioden, dessa mål är i sin tur indelade i fyra målområden. Trygghet och folkhälsa ingår inte i denna övergripande målformulering men åtgärder i åtgärdsplanen relaterar till kommunens övergripande målområden; främst "Service och bemötande" och "Attraktiv näringslivskommun".

Det finns även ett grunduppdrag för Rådet för trygghet och folkhälsa att verka inom området som till delar också styrs av lag, författning och nationella inriktningar.

Lägesbildens huvudsakliga områden

I lägesbildens framkommer följande huvudsakliga problem- eller utvecklingsområden:

- Narkotika
- Doping
- Ungdomsbrottslighet
- Ordningsstörningar
- Trafikbrott och trafikstörningar
- Psykisk ohälsa
- Folkhälsa
- Kriminell ekonomi, välfärdsbrott
- Våld i nära relation.

Folkhälsa

Antidoping

Doping utgör såväl ett folkhälsoproblem som en trygghetsaspekt. Bruket är dokumenterat skadligt på individnivå och tydliga samband finns mellan doping och bland annat relationsvåld. Bruket som sker illegalt är dessutom en trygghetsaspekt i att det kan bidra till eller komma från kriminell verksamhet. Närliggande till doping finns kosttillskott som faller under livsmedelstillsyn. Följande aktiviteter är därmed aktuella inom ramen för doping som folkhälsoområde.

Aktivitet:

- Fortsatt arbete inom konceptet 100% ren hårdträning med fokus på att certifiera anslutna anläggningar samt verka för ytterligare anslutning. Detta i syfte att få fler aktörer att arbeta aktivt med antidoping för att på sikt minska bruket av olagliga och hälsofarliga preparat. Samverkan sker även med länsstyrelsen.
- Mätning efter dopingpreparat i kommunens avloppsvatten. Mätning sker vid två tillfällen per år – två mätningar på våren (en lördag och en onsdag) och två mätningar på hösten (en lördag och en onsdag). Analys sker av externt institut. Samverkan sker med kommuner i Skåne och länsstyrelsen för en lägesbildsetablering.
- Verksamheterna i rådet samverkar för att verka för kunskapshöjande insatser hos kommunens invånare, kommunens personal och skolans elever under den nationella uppmärksamhetsveckan, som är vecka 41.
- 19 mars är en internationell dag för uppmärksammande av antidopingarbete. Rådet gör en kommunikationsinsats den dagen för att belysa problematiken med doping.

Kunskapshöjande insatser om drogtecken

En tidig upptäckt av bruk av narkotika eller hälsoskadliga varor är nödvändig för relevanta och effektiva insatser. Detta kräver en grundläggande kunskap hos de yrkesgrupper och funktioner som arbetar med ungdomar. Även kunskap i ämnet hos vårdnadshavare underlättar upptäckt och främjar åtgärder om sådana blir aktuella.

Aktivitet:

- Föreläsning i högstadiet i syfte att sprida kunskap och agera möjligheterna att agera förebyggande för vårdnadshavare. Även nattvandrare bjuds in.
- Mätningar av avloppsvatten enligt ovan.

Drogfri skola

Skolorna i Svedala kommun ska ha en trygg och drogfri miljö för elever och personal.

Aktivitet:

- Polisen ska, i samarbete med rektorerna på kommunens högstadieskolor och gymnasieskola, genomföra narkotikasök med hund i syfte att förebygga att narkotika hanteras och förvaras på skolor.

Psykisk ohälsa

Svedala kommun har ingått i en lokal överenskommelse om insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2024, vars syfte är att stärka det gemensamma arbetet för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa och suicid bland barn och unga samt insatser för att skapa en mer sammanhållen vård och omsorg. Den lokala överenskommelsen är träffad mellan de tre kommunerna Trelleborg, Vellinge och Svedala och Region Skåne.

Svedala kommun kan erbjuda råd och stöd för kommunens invånare. Familjeguiden är en skrift som beskriver vilka främjande, förebyggande och åtgärdande insatser som finns i kommunens verksamheter till barn, unga och vårdnadshavare.

Aktivitet:

- Aktiviteter finns i planen och följs av samtliga kommuner som ingår i delregional styrgruppen.

Trygghet

Skola, socialtjänst, säkerhet- och beredskap, polis och fritid (SSPF)

SSPF är en samverkansform mellan skola, socialtjänst, polis, fritid samt säkerhet och beredskap. Syftet med samverkan är att förhindra och förebygga att ungdomar utvecklar negativt normbrytande beteende, hamnar i kriminalitet, rekryteras till kriminella miljöer eller inleder missbruk. Genom att samla och samordna resurser kring barn och unga bidrar SSPF-mötena till kortare kontaktvägar och snabbare beslutsprocesser. SSPF-möten leder till att kommun och polis kan agera snabbt, vilket är en framgångsfaktor i det förebyggande arbetet med barn och unga.

Youngster och Top 5 är ett fördjupat samarbete kring unga i både grupp och individ, där målet är att genom tidiga samordnade insatser utveckla och förstärka stöd kring enskilda individer och grupper. De ungdomar som är mest drivande i kriminella aktiviteter får större fokus och tätare insatser. Även platser kan identifieras som Top 5 för att även arbeta situationspreventivt.

SSPF har örat mot marken gällande risker och negativt normbrytande beteenden bland barn och unga. Samtliga funktioner ansvarar för att lyfta riskbeteenden och trender för att bidra till lägesbilden så att rätt delar i SSPF engageras. Målet är att ungdomarna ska ha en fungerande skolgång och ett liv fritt från kriminalitet och droger.

Aktivitet:

- SSPF-samverkan med särskilt individfokus på Topp 5 som ett led i ett aktivt förebyggande arbete med fokus på tidig upptäckt av negativt normbrytande beteende och vid behov tidigt samordnade insatser.
- Forumets arbetsform förändras under 2026 för förbättrad och fördjupad samverkan.

Nattvandrare i våra tre tätorter

I kommunens tätorter finns etablerade nattvandrarorganisationer, aktiviteten varierar över tid. Målsättningen är att arbeta aktivt för att stötta och stärka nattvandrarorganisationerna genom samverkan med berörda aktörer samt kunskapshöjande insatser.

Aktivitet:

- Arbeta aktivt för att stötta och stärka nattvandraraktivitet i kommunens tätorter.

Förebyggandearbete mot särskilt brottsutsatta

Fördjupat samarbete mellan kommunens socialtjänst och polisen. Inriktningen i arbetet är att tidigt upptäcka missförhållanden och brott inom familjen. Polisen återkopplar till särskilt brottsutsatta inom kommunen, där en polisanmälan gjorts eller synpunkter lämnats.

Aktivitet:

- Kommunpolis tar kontakt med särskilt brottsutsatta samt berörd verksamhet vid behov utifrån anmäld brottslighet.

Trygghetsskapande arbete

En del i ett trygghetsskapande arbete är att arbeta för en synlig närvaro och bra bemötande gentemot såväl kommuninvånare som näringsliv och föreningsliv. Därför arbetar kommunens föreningssamordnare, trygghetsvärdar och polis uppsökande. Polisen kan även erbjuda föreläsningar inom trygghetsskapande arbete eller delta på träffar med näringsliv och föreningar. Ett uppsökande arbete har även syftet att vara trygghetsskapande.

Syftet med grannsamverkan är att minska brottsligheten och öka tryggheten och trivseln i bostadsområdet genom ökad uppmärksamhet från de boende i området samt kunskap om hur man skyddar sig.

Svedala kommun har ett avtal med brottsofferjouren Söderslätt för att erbjuda råd och stöd till brottsutsatta och det utgör även en del av vårt trygghetsskapande arbete.

Aktivitet:

- Grannsamverkan uppmuntras och stötts för att minska brottsligheten och öka trygghet och trivsel i bostadsområden.
- Fortsatt samverkan med brottsofferjouren Söderslätt för att erbjuda brottsofferstöd.

Trygg trafik

Syftet med det förebyggande arbetet inom trafik är att minska antalet skadade och döda i trafiken, en gemensam målsättning för samtliga involverade aktörer. Detta genom att verka för att identifiera drabbade eller utsatta platser samt arbeta förebyggande med säkrare trafikbeteenden.

Trafiksäkerhetsgruppen fortsätter genomföra platsbesök med jämna intervaller för att möta medborgarnas och samhällets synpunkter om åtgärder inom trafikområdet, en slags trafikrelaterad medborgardialog. Boende och verksamhetsutövare bjuds in till dessa.

Trafiksäkerhetsgruppen genomför olika åtgärder i syfte att förändra beteende i trafiken, som att arbeta situationellt med att planera eller bygga bort trafikfarliga situationer/platser och förbättra flödet för ett lättförståeligt trafikbeteende.

Då det förekommer störningar och olyckor kopplade till trimmade mopeder och A-traktorer, som även skapar otrygghet, är detta ett aktuellt område inom trafiksäkerhet.

Aktivitet:

- Samordna arbetet mellan samordningsgruppen och trafiksäkerhetsgruppen för relevant kunskapsöverföring och dialog i arbetet med trafikens trygghetsaspekter.

Våldsbejakande extremism och pågående dödligt våld

Kommunen ansvarar för att genomföra kontinuerlig utbildning och fortbildning inom våldsbejakande extremism (VBE) och pågående dödligt våld (PDV) till berörd personal i kommunal verksamhet.

Det är viktigt att personal har kunskaper om vad VBE är och hur man kan identifiera tecken inom VBE så att detta kan informeras om till rådet eller till polisen. Samordningsgruppen har information om detta på kommunens intranät.

Aktivitet:

- Ge stöd och råd kring utbildning till kommunens personal inom VBE och PDV. Under 2026 ange en kommunövergripande aspekt i frågan för bättre effekt och kunskapshöjning. Aktiviteten består i en inventering av nödvändig utbildning och av att knyta an berörda aktörer.
- Undersökning om medarbetares kunskap om VBE genomförs i syfte att förnya fortbildningsinsatser.

Kriminell ekonomi, välfärdsbrottslighet

Kriminell ekonomi handlar om att brottsvinster från bland annat bedrägeribrott återinvesteras i annan brottslighet, vilket göder de kriminella nätverken. Den kommunala sektorn kan utsättas för brott, genom till exempel bidragsbrott, välfärdsfusk eller arbetslivskriminalitet. Genom

kommunens samarbete med polisen, som i sin tur är bryggan till andra myndigheter som Skatteverket, Kronofogden och Arbetsmiljöverket, förebygger vi kriminell ekonomi.

Aktivitet:

- Samordna arbete mellan samordningsgrupp för kommunens arbete mot välfärdsbrottslighet.
- Internt kommunalt arbete för att motverka välfärdsbrottslighet, skapa rättvisa villkor och rättvis konkurrens för näringslivet, bibehålla en hög trygghet och se till att Svedalaborna får tillgång till säkra varor och tjänster.
- Fortsatt arbete på kultur och fritid med att systematisera uppföljning av utbetalning av föreningsbidrag. Fortsatt arbete med att stärka kunskaper om välfärdsbrottslighet bland medarbetare och föreningar.

Våld i nära relation

I Kvinnofridsbarometern 2023 granskade och rankade Unizon för femte gången kommunernas arbete mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation. Kvinnofridsbarometern bygger på en enkät som skickats ut till landets 290 kommuner. Resultatet visar att kvinnofridsarbetet i många av landets kommuner är ostrukturerat och oprioriterat vilket leder till ett ojämnt stöd över landet. 168 kommuner har besvarat enkäten där Svedala kommun hamnar på plats 159.

Under 2025 fastställdes en Handlingsplan mot våld i nära relationer för Svedala kommun 2026-2030.

Svedala kommun vill arbeta för ett jämställt samhälle som är fritt från våld.

Aktivitet:

- I enlighet med Handlingsplan 2026-2030.